

Előzetési feltételek
helyben házhoz hord-
va vagy vidékre postán
küldve:

Egész évre 6 frt — kr
Fél évre 3 frt — kr
Negyedévre 1 frt 50 kr

Hirdetések díja:
□ centiméterenként 3
kr. Kereskedők és gyá-
rosok külön árkedvez-
ményben részesülnek.
Bélyegdíj 30 kr.

Nyilttár sora 20 kr.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Szerkesztői iroda

és
kiadóhivatal:

Nagyenyedi Könyv-
nyomda és Papíráru-
gyár Részvénytársaság
Főter 38. szám alatt,
hova ugy a lap szelle-
mi részét illető köz-
lemények, mint az
előfizetések és
hirdetések bér-
mentesen küldendők.

Kéziratok nem adat-
nak vissza.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Törvény a provizóriumról.

A rég várt nap beköszöntött, de nem volt kritikus jellegű. A kiegyezés élére állított, két évig tartott vitái rövidke két paragrafust eredményeztek és nagyszabású vívmányokat, modern intézkedéseket, biztosítékokat és klauzulákat tárgyzó tömeges törvényjavaslatok helyett a status quo egy éves meghosszabbítását tárgyzó javaslat került a Ház asztalára, megtoldva a kiérdemült kvóta-bizottság ad acta tett, most már legfeljebb történelmi értékkel bíró javaslatával.

A provizóriumra vonatkozó törvényjavaslat kevés szavu, de egyszerű és világos és most ezen dicseretes tulajdonsága felett ütközik meg az ellenzék. Miért nem áll számos §-ból? kvóta, kereskedelem és vámszövetség, jegybankszabadság, 80 milliós államadósság, fogyasztási adók, miért nincsenek külön-külön javaslatba foglalva? Ez alatt rejlik valami; hogy mi, azt az ellenzék sem tudja, de keresi a misztikus valamit, mert érdekében áll elhíttetni a hívőkkel, hogy a kormány görbe utakon halad valamely, az országnak ártó cél felé. Mindez azonban mesebeszéd s csak

a naiv emberek hiszik el, hogy a pár soros törvényjavaslat rejtett célokot takar. Ami a kvóta, kereskedelmi és vámszövetség és jegybankszabadság provizórius meghosszabbításának egyetlen törvényben való kimondását illeti, arra már van precedens: 1877-ben is így volt, sőt akkor e tárgyakhoz még a Lloydal kötött szerződés ideiglenes meghosszabbítása is sorakozott. Sőt szerintünk épp az válhatnék hátrányossá, ha a különböző szerződések mindenképpen meghosszabbításáról más-más törvény intézkednék. Négy vagy öt javaslatot kellene ez esetben letárgyalni s amint ma a dolgok Ausztriában állanak, megtörténhetnék, hogy újévig e javaslatok mindannyija nem volna keresztül vihető, miből aztán nagyon furcsa, de ránk nézve semmi esetre sem előnyös következmények fejlődhetnek ki.

De megeshetik az egyetlen javaslat-
tal is, hogy az osztrák obstrukció an-
nak törvénynyé válasát megátolja és
az ellenzéki pártok helyesebben tennék,
ha a nem létező rejtett célok keresése
helyett ezen eshetőség felé irányítanak
figyelmüket. A magyar kormány s fel-

tehetőleg az osztrák kormány is nem szívesen lépnek fel a provizóriumra vonatkozó javaslattal, hiszen a hosszú tárgyalásoknak nem ez volt a céljuk: s legkevésbé sem feltehető, hogy bárkinek is öröme teljék abban, hogy fél-év vagy egy év eltelté után a kiegyezés újból napirendre kerül és ismét jelentékeny időt rabol el más fontos tennedőkből. A provizóriumot kizárólag az osztrák parlamenti állapotok tették szükségessé, de ha ezen állapotok következtében még a provizórium sem lesz keresztül vihető, akkor igazán eljutunk egy olyan problema elé, melynek megoldására nincs precedens. Egy tekintélyes bécsi lap ezen eshetőséggel szemben azt vitatja ugyan, hogy Magyarország és Ausztria közt fennálló gazdasági kapcsolat az esetben is fenntartható és Magyarország minden hátránya nélkül fentartandó, ha Lajtán túl a parlamentáris rendszer csődöt mondana s valami abszolutisztikus és parlamentáris mixtum-kompozitum segítségével kellene ott a kormányzást folytatni.

Ezen állítás azonban szerintünk csak a kvótára vonatkozhatik, melyet az alap-

TÁRCZA.

A táplálkozás kémiája.

A kémia minden lépésében, minden kísérletében megzafolhatatlan bizonyítékát adja annak, hogy a szerves világ anyagát semmiféle életerő, semmiféle más természetfölötti energia nem alkotja, mint a szerves anyagokat, az ásványokat — az általános természeti erők. Megmutatta a kémia, hogy képes széndarabból és levegőből felépíteni lombikban a legkomplicáltabb vegyületeket, s táplálékot is tud adni, ha éppen kell.

De a kémianak ez a bravurja nem képezi a végcélját is egyuttal, mert ha elő is tud állítani minden tápszert azon az ugynevezett synthotikus uton, melynek szemléltető leírását adtam egy korábbi cikkemben, az ilyen módon előkerült tápszerek igen drágák, körülbelül 40 frtba jön például az alkohol literje, ha szerves anyagból állítjuk elő. E mellett a legtöbb tápszert előállítása oly bonyodalmas eljárással történik, hogy vegytudós se mindenik vállalkozna rá. Már pedig a tápszerek vegyi előállításánál a legfontosabb az lenne, ha mindenki saját maga tudná főzni szükségleteit és pedig a lehető legolcsóbban.

Erre a kettős célra, a táplálékok könnyű szerrel való és olcsó előállítására tö-

rekszik a kémiának ipari ága, a kémiai technológia. Nem bravurokkal, szervesetlen anyagokból akarja előállítani a tápszereket, hanem a hasznavehetetlennek tartott, semmibe vett állati és növényi termékek-ből, mondjuk ki határozottan: a hulladékokból és füvekből, fák-ból, olcsó növényekből.

Az emberi táplálék legnagyobb részét a mezőgazdaság és állattenyésztés szolgáltatja, sőt mondhatjuk, hogy néhány tápszert kivéve, minden táplálékunkat ezekből a forrásokból nyerjük. S különös, hogy amíg az emberiség mindenben haladt, mindenben előbbre ment, megszabadult a régi rendszerek nyügeitől, a régi terhek egész sorozatától, addig a földművelésben ma is ott áll, ahol a rézkorszak embere volt — az eke szarva mellett.

A legújabb időkben állítanak ugyan egyesek szép elméleteket a föld gondozásáról és trágyázásáról, irnak könyveket, de azért a mezőgazdaság épp oly veszedelmes játék ma is, mint évezredekkel ezelőtt volt. Ma is kell vetni a magot, hogy néhány sorosan megszaporítsa önmagát, hatalmas földdarab kell a termeléshez, munkáskéz, állaterő és ami a legfőbb, hat-hét hónapig tartó idő s ez alatt minden esélynek ki van téve a termés sikere, megélhetésünk lehetősége. És ha az aratás nem sikerül, a rossz viszonyok felcsigazzák a gabona árát, beáll az

éhség, nincs sehol semmi menekvés, az emberi ész mintegy tehetetlenül áll meg s a jövőre bizza életét. Mikor nagy éhhalál volt a leforgott századokban, senki sem mert arra gondolni, hogy azok a növények, melyeknek fagy, jegeső, irtóháború mit sem árt, de munkáskéz nélkül is nőnek, szaporodnak s hatalmas állati szervezeteket tartanak fenn, hogy ezek az embert is fenn tudják tartani. Mily ellenállhatatlan erejű állatok az ó- és újvilági bölényfajták! Maga a házi állattárszéliidített szarvasmarha is egyike a legerősebb állatoknak, holott egyedüli tápláléka a fű. Mit bizonyít ez vajjon egyebet, mint hogy a fű magában tartalmazza mindazokat az anyagokat, melyek az állati test fejlődésére és fenntartására szükségesek?

Minderre alig gondolt valaki és ha gondolt volna is, nem késik vala végét vetni a további következtetéseknek arra a tapasztalatra való hivatkozással, hogy a bika csak azért képes a fűvön nagyra nőni és hatalmas erejét azzal fenntartani, mert négy gyomra van s ezek szervezete olyan, hogy a fűvet kellőleg át tudják alakítani, a benne lévő tápláló anyagot kiválasztják és össze-sűrítik kellő mennyiségben. Minderre az ember az ő egyetlen gyomrával képtelen, a természet nemesebb szervekkel akarta őt felruházni, magasabb értelmiségéhez és ren-

törvény értelmében fizetnünk kell, mert a hadsereg és külképviselet közösségét meg nem bonthatjuk s megbontani még akkor sem volna okunk, ha Ausztriában a parlamentáris kormányzat megszűnének. De nem vonatkozhatik sem a kereskedelmi és vámszövetség, sem a jegybank közösségére, sem az alaptörvény, sem érdekeink szempontjából. E két intézmény által létesített gazdasági kapcsolat ugyanis reánk nézve csak akkor lehet hasznos, ha Ausztriában a gazdasági élet működését felelős parlamentáris kormány intézi, mivel csak ez szolgálhat nekünk biztosítékkal arra, hogy a közös és kölcsönös gazdasági érdekek a közérdeknek megfelelően intézettek, állandó ellenőrzés alatt állanak és a két állam közt létező gazdasági kapcsolat rejtett célok elérésére ki nem aknáztathatók. Ausztriával való gazdasági közösségünknek a múltban — a parlamentáris kormányzat daczára is — sok kárát vallottuk, de ennek főleg rövidlátásunk és feltétlen bizalmunk volt az oka; mi minden történhetik azonban a mi rovásunkra és hátrányunkra akkor, ha Ausztria rendeletekkel kormányoztatik, melyeket parlamentáris ellenőrzés alatt nem álló kormány bocsát ki s melyek célja rejtve lesz a közvélemény előtt?

A provizórium kérdésében tehát mindig ott kísért az a hátsó gondolat, hogy a provizóriumot nem lehet keresztül vinni. Ez esetben a kvóta-ügy elválik a kiegyezés más kérdéseitől, azok a más, igen fontos kérdések pedig, hogy miképp lesznek megoldhatók, miként in-

tezkedik Magyarország a saját gazdasági életérdekei felett Ausztriától minden tekintetben függetlenül, — azt ma senki sem tudja; ezen bár rég szemeink előtt lebegő eshetőségre senki sincs el-készülve.

Az év végéig még hátra lévő két és fél hónap mindenesetre a legérdekesebb periódusa lesz hazánk gazdasági történetének és esetleg próbakövévé válhatik érettségünknek is. Helytelenítjük azonban, hogy az osztrák obstrukció sikeres ellenállásának esélyével komolyan nem foglalkozunk s nem vitatjuk meg, hogy mit teszünk akkor, ha az osztrák parlament nem lesz képes a provizóriumra vonatkozó törvényjavaslatot törvényerőre emelni. Talán álláspontunk precizizozása fegyverezné le legkönnyebben az osztrák obstrukciót; talán felhagyna a provizórium megobstruálásával, ha látná, hogy mi erre is elvagyunk készülve.

Alsófehér vármegye őszi rendes közgyűlésének tárgysorozata. Sz. 15366—897. Alsófehér vármegye alispánjától, Vármegyénk méltóságos főispánja a törvényhat. őszi rendes közgyűlés határnapját folyó évi október 29-ik napjára tűzve ki, van szerencsem a nevezett napon d. e. 10 órakor kezdendő közgyűlésre meghívni.

Tárgysorozat: 1. Az állandó választmány indítványa ö. cs. és apostoli kir. Felségének történelmünk kiváló alakjainak szoborművekkel megörökítése iránti magyellkü elhatározásáért hódoló felirat küldése iránt.

2. Az állandó választmány indítványa Vilmos német császár magyarországi látogatása emlékének jegyzőkönyvi megörökítése iránt.

3. Az 1898. évi megyei költségvetés megállapítása.

4. Az 1897. év folytán fennállott megyei rovatoknak az 1898. évre is fentartása névszerinti szavazással.

5. Előterjesztés a megyei házi pénztár megvizsgálásáról.

6. Az igazoló választm. jelentése a legtöbb adót fizető törvényhat. bizotts. tagok 1898. évi névjegyzékéről.

7. Intézkedés az üresedésbe jövő választott bizotts. taghelyek betöltése tárgyában.

8. Keresk. miniszter ur leirata az árvíz által megrongált megyei utak és műtárgyakra 20.000 frt segély nyújtása felől.

9. Keresk. miniszteri leirat a vármegyei mértékhitelítő tartozása ügyében.

10. Belügyminiszteri leirat az ország címere ügyében.

11. Honvédelmi miniszteri leirat a honvéd-tisztképző intézeteknél alapítványi helyek létesítése ügyében.

12. Keresk. miniszteri leirat az építészeti hivataloknak a műszaki ügyekben igénybe vehetése iránt.

13. Keresk. miniszteri leirat a párisi nemzetközi kiállításon való részvétel ügyében.

14. Választások: a) egy szolgabírói állásra; b) a közigaz. bizottságba; c) a megyei igazoló választmányra; d) az állandó választmányban megürlt helyekre; e) a körjegyzői vizsgáló bizottságban megürlt helyekre; f) a lovatató bizottság elnökére.

15. Belügyminiszteri leirat az alisp. hivatal ügyviteli szabályzata módosítása iránt.

16. Belügyminiszteri leirat a peronospora vitikola elleni védekezési szabályrendelet módosítása iránt.

17. Belügyminiszteri leirat a körjegyzői nyugdíj-szabályzat módosítása iránt.

18. Keresk. miniszteri rendelet az 1893. évi XXIII t.-cz végrehajtása és ennek alapján a bor-ellenőrző bizottságok megalakítása iránt.

19. Földmiv. miniszteri rendelet nem állami mének vizsgálása tekintetében.

deltetéséhez alkalmasabbakkal; nem az volt vele a célja, hogy tagas, nagy terfogatu bendőkkel látván el, a fünek hussá való átalakítását tegye fő életfeladatává.

Mindebből a természet bölcsességét olvasták ki derék eleink s azt a dicsőséget kizárólag számunkra tartották fenn, hogy ebben is korrigálni igyekezzünk a természetet. Az ember a földön való megjelenése óta egyebet se tesz ugyan, mint ilyen javításokat (az az ősiünk kezdte, akinek eszébe jutott, hogy fázós tagjait egy leölt állat bundájába takarja), s a természet korrigálásában elért sikerek eléggé fokozatosak ugyan, mindazáltal sok tespedést és sok ugrást is veszünk ebben észre. Nagy haladás volt például, mikor az ember rájött, hogy az eledetek nagy részét főzni és sütni tanácsos, de aztán ennél az ősrégi felfedezésnél az emberi szellem megállott és több ezer évi semmittevés után csak ebben a században találunk nyomaira a haladás utáni vágyának, csak ebben a században kezdett a kémiai technologia oly irányt venni, mely a táplálékok előállításának egyszerűbb és olcsóbb módját tűzte ki feladatául.

Az e téren tett kísérletek száma az utolsó évtizedekben óriásira nőtt s eredményeik a legkülönbözőbb irányban derítették világosságot az emberi táplálkozás nagy kérdésére. A szakadatlan és kitartó buvárkodások a megbízható és többszörösen el-

lenőzött adatok egész kincstarát halmozták össze; számítások történtek például a szervezet vegyi szükségleteinek s a legkülönbözőbb anyagok vegyi értékének megállapítására s ezek eredményeinek segítségével a legmesszebbmenő kombinációk váltak lehetségessé. Mindezek az adatok látszólag csak elméleti értékkel bírnak ugyan, de csak addig, míg a szakfeladatok megoldásával foglalkozó vegyészek valamelyike kísérleteinek alapján nem választja őket.

Az a kérdés például, hogy a fű és a szokásos emberi eledetek tápláló ereje között minő arány áll fenn, igen könnyen kimutatható ezekből az adatokból.

A felnőtt férfinak szüksége van naponként 118 gramm fehérjére, 56 gramm zsírra, 500 gr. szénhidrátra (cukor, alkohol) és 2—3 kg. vízre.

Hogy ezek a tápanyagok ily mennyiségben a szervezetbe juthassanak, ahhoz Voit számítása szerint szükség van körülbelül 230 gr. husra, 21 gr. zsírra, 191 növényi anyagra, vagy száraz huskivonatra.

Ritthausen kísérletezései szerint a naponként szükséges fehérje főzésére sajtból 500 gr., lencséből 500 gr., kukoricából 1000 gr. (1 kg.), rizsből 2 kg., burgonyából 5 kg. szükséges egy középtermetű embernek. Tehát némely növényből már hatalmas gyomor kell ahhoz, hogy csupán csak a fehérje-szükséglet fődözve legyen, hol van

meg a zsír és cukoranyagok számára a hely a gyomorban? Ugyancsak Ritthausen kivonta a burgonyából a fölösleges anyagokat s ezzel a preparált eledellel tett kísérletet s a szükséges 118 gr. (minimális) fehérje a szervezetbe jutott. Kérdés, a fünek ilyfajta preparálása milyen eredményre vezetne?

Hogy ezt a kérdést minden oldalról megvilágíthassam, felveszem, hogy a fű még nincs feldolgozva s kérem, mily súlyu tömeg kelene a táplálkozásra ekkor? Haecker vizsgálatai szerint a fűben 2—6%-ig van fehérje, míg a szénában 18—20% van már, tehát sokkal több, mint a burgonyában, ahol, König számadatai szerint, új burgonyában 0.9—2.0 fehérje van, régi burgonyában pedig 3—10%-ig. Amíg tehát 5 kg. burgonyából csak 2.4% (120 kg.) használható fel, addig a szénából nem kellene öt kilogramm, ami azonban mégsem olyan csekélység, mint a minőnek látszik, mert jókora térfogatu.

A kérdés így tehát igen egyszerű megoldást nyerhetne, csak hogy, fájdalom, fehérje és fehérje közt hihetetlen különbségek vannak. Hiszen be van bizonyítva, hogy a már ma is emberi táplálékkal használt növényekben előforduló fehérje, más szóval tehát a tisztán növényi tápanyagok sem teljesen elegendők az emberi szervezet fenntartására.

20. Uj vármegyei szabályrendeletek előterjesztése: A földbirtok határainak megjelöléséről.

21. A faiskolákról és fásításokról.

22. A megyei mezőgazdasági bizottságról.

23. A vármegye kis- és nagyközségeiben a bordélyügy rendezéséről.

24. A vásári rendtartásról a kis és nagyközségekben.

25. Előterjesztés a bérkocsi-iparról szóló vármegyei szabályrendelet kiegészítése ügyében.

26. A tisztviselői nyugdíjalap kezelő választmánya előterjesztése: a) a megyei utmesterek főlvétele folytán a tisztviselői nyugdíjalapnak a megyei utalap által segélyeztetéséről; b) a nyugdíjalap-szabályzatnak a megyei rovat felhasználására vonatkozó intézkedés módosítása végett.

27. Jelentés a vármegyei monografia érdekében tett kiadásokról.

28. Jelentés a szőlőt művelő községeknek a vármegyei általános filloxera-zárlat alá helyezése kérdésében tett nyilatkozatairól.

29. Maros-Ujvár községével főszolgabírói iroda és lakás tekintetében kötött bérleti szerződés.

30. Jelentés az Alsófehér vármegyét illető székely huszár ruházati alap állásáról.

31. A marosújvári kir. főszabályhivatal kérése a vármegyei építési rendtartás szabványai alól felmentése tárgyában.

32. Alispáni határozat a konczai vasuti állomáshoz hozzájáró ut költségei megállapítása tárgyában.

33. Nagy-Enyed város és özv. Donogányi Jakabné közti adás-vevési szerződés.

34. Nagy-Enyed város határozata a kulturművelés részére bérház építése ügyében.

35. Nagy-Enyed város határozata a fügedi erdőn levő Földvári-fele 26045 fnt kölcsön átvétele ügyében.

36. Nagy-Enyed város és a nagyenyedi ev. ref. és ev. luth. egyházak közötti adás-vevési szerződés.

37. Abrudbánya város kérése régi katonai beszállásolási költségei megtérítése czimén újabb 1% megyei pótdó megfizetése iránt.

38. Abrudbánya város kérése Abrudfalva községének a várossal egyesítése iránt.

39. Verespatak nagyközség határozatai: a) a községhezánál előfordult pótépitkezésekről, valamint az építési tervek és a műszaki vezetés díjazásáról; b) a községi hivatalnokok drágasági pótléka tárgyában; c) az erdőóri állások szaporítása tárgyában; d) szegény-alapja kamatai kiutalása iránt.

40. Verespatak és Miski János közti adás-vevési szerződés.

41. Verespatak és Botár Simon közti adás-vevési szerződés.

42. M.-Igen nagyközségnek: a) rendőrszolgái szabályzata; b) pótszabályrendelete az anyakönyvi dologi kiadások, az előjárók napidijai s fuvarpénzéről; c) községhez-vételre elköltött italmérsi kártalanítási tőkéje ügyében.

43. Zalathna község: a) gypmesteri; b) közbiztonsági felállításáról szabályrendeletei.

44. Balázsfalva város kisközség: a) szabályrendelete a marhajárlatok tulajdon-át ruházási díjának felemelése tárgyában; b) határozata egy utkaparó állás szervezése iránt.

45. Belügyminiszteri leirat az ispánlakai körjegyzői iroda és lakás építése ügyében.

46. Az abrudfalvi kör községeinek egy körvéghajtói állás szervezése iránti pótszabályrendelete.

47. Az abrudfalvi kör községeinek a körjegyzői iroda-bér felemelése s a jegyzői fizetés emelés iránti határozata.

48. A buzdi körjegyzőség községeinek a körjegyzői lak- és irodabér felemelése iránti határozata.

49. A benedeki körjegyzői kör községeinek az előjárói illetmények változtatása és az anyakönyvi dologi kiadások megállapítása iránti határozatai.

50. M.-Forró község pótszabályrendelete a községi esküdtek fizetése megállapításáról.

51. Kutyalva, Szt.-Jakab, Oroszi és O-Péterlaka községeknek a Kutyalván felállítandó postahivatal ügyében hozott határozatai.

52. Elekes község kérése a szárazvám; elekesi vicinális utvonálnak a törvényhat. utak sorába felvétele iránt.

53. Remete, Ponor, Kisgyógyapatak, Mogos községeknek közös erdejéből való fa eladási ügyében.

54. Folyamodás a poklosi községi előjáróválasztás ellen.

55. Poklos község határozata a községi magtárnak a gör. kel. egyház részére elajándékozása iránt.

56. Akmar község községhez építése iránti határozata.

57. Sorostély község határozata közkutak felállítása tárgyában.

58. Galacz község és Duse Nikulei közti adás-vevési szerződés.

59. Hari és Csekelaka község kérése tőkéjüknek a m.-ujvári tkpénztárban elhelyezése iránt.

60. Hari község kérése tőkéjéből 160 fnt 50 kr elköltetése iránt.

61. Nagylak, Buzás-Boesárd, Székás, Earna községek határozatai községi pótvonalat ki-vehetése iránt.

62. Salamon Leopold kérése községi pótdó törlése iránt.

63. Pótdó-hátralékok és felhajthatatlan követelések törlése iránti határozatok Limba, Sospatak, Drombár, Zalathna, Trimpol, V.-Daszuluj és Verespatak községek részéről.

64. Községi zárszámadások.

65. Községi költségvetések.

66. Belügym. leirat Karácsonyi János vajdasi körorvosi illetményei ügyében.

67. Dr. Nikola Eneás felebbezése körorvosi hátralékos díja kifizetése tárgyában.

68. Csombordi lakosok kérése a megyei marosi hídon hidvámjuk leszállítása iránt.

69. Drája Jozsef abrudfalvi községi előjáró kérése felemelt fizetésének 1892—1895. évekre is jóváhagyása iránt.

Maguk a vegetáriánusok sem mernek kizárólag ezzel élni s ezért vettek be étlapjukba az élő állatok termékeit, a tejet és a tojást.

A növényekben levő fehérje ugyanis nehezebben emészthető, mint a hus fehérje, elannyira, hogy a növényi fehérjének közel fele, azaz 48 százaléká, feldolgozatlanul távozik az emberi szervezetből.

A kenyérben levő fehérjének is elvész 20%-a, pedig a kenyér a növények közt a legkitűnőbb tápszer. Fokozza a növényi táplálék elégtelenségét az is, hogy a növényi fehérjének a megemésztett része sem csupa igazán tápláló anyagokra bomlik a szervezetben. Mert amíg a husfehérje leginkább zsírsavakra és cukorra bomlik, addig a növényfehérjének csak egy részéből állanak ezek elő, egy másik nem jelentéktelen részéből azonban hamu lesz, ami a szervezet, mint táplálkozásra használhatlan anyagot, kiközösíteni kénytelen magából.

Mindezek a hiányosságok és czélszerűtlenségek fokozottabb mértékben vannak meg a fűből vagy szénából nyerhető fehérjében. A vegytudomány azonban csak akkor áll feladatul magaslátán, ha művelői az ilyen akadályok által nem engedik magukat vissza riasztatni. Ugyanezért több százra tehető a száma azoknak a munkás kezeknek,

melyek a fű-fehérjének élvezhetővé tételén dolgoznak és pedig kizárólag a gyakorlat és nem a tudomány szempontjából. Mert ami a kérdés tudományos oldalát illeti, ezen a téren már végeztek vele s mint a tudomány diadalát hirdethetjük, hogy igenis, a vegytan az állati táplálékból, a fűből, már tud emberi táplálékot előállítani — persze egyelőre csak igen bonyodalmassal, aminek megint csak az a baja, hogy sokba kerül. A módszerek tisztán tudományos értékek s a gyakorlatban nem követhetők. Ilyen például a hamu kivonása, a zsírok és alkoholok kiválasztása s a fehérjétől való elkülönítése, amely anyagok mind megvannak a fűben és a kiválasztás után éppen olyan tápszerek, mint ha bármely más növényből állították elő.

A legelső kérdés, ami ezek után felmerül, nemde az, hogy sikerülni fog-e valamikor a gyakorlati megoldást is megtalálni, azaz egy olyan egyszerű eljárást, hogy például bizonyos anyagokkal való leöntés és főzés, lepárlás vagy más ehhez hasonló eljárással a fűből az embernek való olcsó táplálékot állítsanak elő?

Mikor ezt a kérdést a szervetlen anyagokból való olcsó táplálékok előállításának lehetőségére vonatkozólag tette fel nekem a szocialista államvasuti munkás, kinek le-velét az „Egyetértés“ közzé tette volt, nem

adhattam neki határozott választ. Ami azonban ezt az újabb kérdést illeti, azt hiszem, nem teszem ki nagy megrovásnak magamat, ha teljes optimizmussal nézek a jövőbe s az eredményt elérhetőnek tartom. A fűben készen vannak a tápláló anyagok, nem szükséges azokat összetenni, csak kivonni kell. Ez bonyodalmassal feladatnak látszik ma még, de semmi sem akadályozza, hogy egy nap oly egyszerű megoldását találják, hogy az egész világ szinte nevetni fog rajta s mindenki utánozhatja otthon a saját konyhájában, a saját fazekában.

Különbö ennek lehetőségét nem csak én hirdetem. König J., az emberi tápszerek mai legnagyobb vegyész, 2500 oldalos könyvében (Die menschliche Nahrung und Genussmittel) a legkülönfélébb eledelnek tápláló erejével s százalékos összetételével foglalkozik; kifejezi reményét, hogy a kémia nemsokára eljut erre az ideális magaslatra, s mi, kik ma ki vagyunk téve az időjárás szeszélyeinek s a pénzemberek fondorlatainak, rövid idő múlva vegyi módszerek segítségével fogunk eledelt készíteni tudni s ez által a legnagyobb társadalmi bajok egyikétől, a pauperizmustól megszabadulunk és függetlenek leszünk a időjárás szeszélyeitől.

Ereki Károly.

70. Borbándi közbirtokosság szervezeti szabályzata.

71. Bervei közbirtokosság szervezeti szabályzata.

Törvényhatósági átiratok: 72. Debreczen város a magyar katonai iskolák felállítására feletti közöröm kifejezése tárgyában.

73. Csanádmegye a kisebb földbérletek jövedelem-adómentessége tárgyában.

74. Hevesmegye a kavicszállításra vasúti díjtételek mérséklése iránt.

75. Veszprém vmegye a kötelező állami tűzbiztosítás tárgyában.

76. Szabolcs vármegye a difteria elleni védőtás szervezése tárgyában.

77. Szabadka város a mezői munkás és gazda közti viszony szabályozása tárgyában.

78. Sopron vármegye a megyei tisztviselők által fizetett szolgálati díj erejéig fizetésük kereset-adó alóli mentesítése tárgyában.

79. Hunyad vármegye a közg. bizottsági tagok vasúti menetjegy kedvezményben részesítésére tárgyában.

80. Klotild főhercegnő kérése a László-gyermekotthon támogatása tárgyában.

81. Dr. Gyarmathy Ernő és társai kérése Bethlen Gábor erdélyi fejedelem N.-Enyeden felállítandó szobra ügyében.

82. A Magyar Történelmi Társulat kérése a törvényhat. alapító tagul belépése iránt.

83. Az Erdélyrészi Kárpát Egyesület kérése az egyesület támogatása iránt.

84. A Magyar Néprajzi Társaság kérése céljai támogatása iránt.

85. Az E. M. K. E. igazg. választmánya felhívása Bethlen Gábor gr. emlékének szoborművel megörökítése végett.

86. Orvosi és szülésznői oklevelek kihirdetése.

87. Azon ügyek és indítványok, melyek időközben esetleg beérkeznek és sürgős voltuknál fogva az állandó választmány által előkészítettnek.

Nagy-Enyed, 1897. október 17-én.

Csató János,
kir. tanácsos, alispán.

Magyarország és Románia.

Budapest, 1897. okt. 20.

Egy előkelő diplomáciai személyiség, aki jól ismeri mind a két állam viszonyait, következőképpen nyilatkozik a „Pester Correspondenz”-ben:

A román tuzók ismét véghez vitték azt, hogy Magyarország és annak vélt románellenes gonosztervei ellen való támadásaik által magukra terelték a figyelmet. Alkalmat erre az a látogatás nyújtott, melyet Károly király Magyarország királyánál Budapesten tett a multkor. Azt kellene hinni, hogy ama feletti szívélyes fogadtatás, melyet a magyar főváros lakossága a román királyi párnak készített és az az élénk, őszinte rokonszenv, melyet mindenütt, ahol csak megjelentek, irántuk tanúsítottak, némileg mégis csak felnyitotta volna a bukaresti urak szemét és fontolóra vétesse velük, hogy Magyarország talán mégsem az az ellensége Romániának, amely ellen minden alkalommal hadat kell indítani. Előzékenységben, szívességben Magyarország részéről valóban nem volt hiány, hogy újból világosan megmutassa, hogy a legjobb egyetértésben és jó barátságban kíván lenni és ha ennek nem volt meg a kívánt eredménye, úgy ezt a román tuzók részén fenn-

forgó politikai belátás hiányának kell tulajdonítani.

Ennek daczára nagyon távol vagyunk attól, hogy a magyar-román testvériesülési törekvések eme sikertelen voltát a romániai közvélemény számlájára írjuk. Azt hisszük, a leghelyesebben itélünk, ha felteszszük, hogy eme sikertelenség csupán az említett körök bizonyos elvakultságából ered, amely előbb-utóbb bizonynyal egészen el fog tűnni és a román sajtóban abban a pillanatban, amelyben az a tényleg létező viszonyok felől helyesen lesz tájékozva, nem fog többé nyilvánulni. Hasznos példát találunk erre a hetvenes évekből, mikor gróf Andrássy Gyula volt magyar miniszterelnök. Akkor is magas hullámokat vetett Romániában a magyarelles hangulat és komoly aggodalomra adott okot. Akkor Budapesten Voinescu főkonzul képviselte Romániát, aki élénk aggodással vette észre, hogy hazájában mint ingerlik és szítják erőszakosan a hangulatot Magyarország ellen és a felreértesek mint terjednek el a két állam közt. Voinescu, aki hazáját lelkiismeretesen képviselte Magyarországon, komolyan tanácskozott előkelő politikusokkal és kormányfőkkel, hogy módot találjon, mely által a két állam közt barátságosabb viszonyt lehetne létesíteni. E célból gondoskodni kezdett arról, hogy a román sajtó tárgyilagos, az igazságnak megfelelő értesítéseket kapjon a magyarországi románok helyzete és a magyar kormány minden egyéb, csak nem románellenes száundekai felől. És a Bukarestben akkor megjelent legelőkelőbb lapok hazafias készséggel közölték a hozzájuk érkezett tárgyilagos információkat. A hangulat ennek folytán csakhamar oly örvedetesen megváltozott, hogy gróf Andrássy meghívást kapott, hogy látogassa meg Szinájában a román udvart. Ezután nemsokára oly mértékben javultak a politikai viszonyok, hogy ugy Romániában, mint Magyarországon érezték, hogy elérkezett annak az ideje, miszerint a két állam közt a nemzetgazdasági viszonyokat is barátságosabb kerékvágásba tereljék, úgy, hogy gróf Zichy József akkori közlekedésügyi miniszter indítva érezte magát, hogy nagy kísérettel külön gőzhajón Romániába utazzék, amikor is mind a két államra nézve szerencsésebb viszonyhoz az alapkövet megtalálták.

Eszerint a két szomszéd állam közt lényegesen javult a viszony és csak sajnálni lehet, hogy ez a javulás az utolsó évek alatt nemcsak tovább nem tartott, hanem újból lényeges kedvetlenségnek adott helyet.

De bárhogy itéljenek e pillanatban Bukarestben Magyarország és a magyar törekvések felől, az az egy világos, hogy teljes lehetetlenség, hogy Romániában előbb-utóbb be ne lássak, hogy két szomszéd államnak, melyek ugyanazokat a politikai és kereskedelmi érdekeket követik, nem szabad egymással ellenségeskedniök, hanem egymással karöltve kell előre haladniök. Magyarország a maga részéről mindenkor kezét nyújtotta a baráti szövetséghez és Románián áll, hogy belé üssön a feléje nyújtott kézbe.

Legyenek Romániában arról meggyőződve, — írja a „P. Corr.” a fentiekhez — hogy Magyarországon Románia iránt való rokonszenvünkben és barátságunkban mi sem változott azon idő óta, midőn gróf Andrássy Gyulát mint magyar miniszterelnököt Szinaja-

ban szinte ünnepéltek és nyilván ezt a meggyőződést ápolta Károly király is, midőn elhatározta, hogy királyunkat a magyar székvárosban látogatja meg. Hogy e meggyőződésében nem csalatkozott, azt Budapestben tartózkodása alkalmával lépten-nyomon tapasztalhatta és a román nemzetnek királya iránt táplált loyaltásánál fogva idézze elő ez a meggyőződés azt a benyomást, hogy egy szent ügy iránt való némi csekély jó akarattal és jó szándékkal nincs arra szükségünk, hogy hajuknál fogva rángassuk elő minduntalan a viszálykodásokat.

Szabadságharczi emléktárgyak országos muzeuma.

Az aradi Kölcsey-egyesület, hazafias feladatának megfelelőleg, megteremtette Aradon a szabadságharczi emléktárgyak országos muzeumát. Most pedig azon fáradozik, hogy az ideiglenes hajlemban összegyűjtött értékes nemzeti kincseket egy, a czélnek megfelelő állandó csarnokban helyezze el, — de fő törekvése, hogy az aradi 13 vértanú hamvait összegyűjtve, a szomorú emlékű október 6-dikának 50-ik évforduló napján, vagyis 1899 október 6-án, egy méltó mauzoleumba örök nyugalomra helyezhesse. Eme czél anyagi előmozdítására Zichy Mihály hírneves művészünk által rajzolt két képet adott ki a Kölcsey-egyesület, melyek sikerült színezéséről első rangú műértők dicsérettel nyilatkoztak. Ezen képek terjesztése érdekében Damjanich Jánosné — a hős tábornok özvegye — a következő szöveget intézte a nemzethez:

Néhány szó magyar hazám fiaihoz!

A ki fájdalma emlékét őrzi lelkében, az a multban él és nem gondol arra, hogy a fájdalmak a jövő reményeit rejtik magukban. Sokáig nem tudtam fölocsudni az érzelmek lesújtó erejétől és fölemelkedni ama gondolatra, hogy az én magyarságom s a többi nagyok nem a hitvesé, nem a családé csupán, hanem az egész nemzet jövő sorsát befolyásoló szent áldozatok.

De immár érzem, hogy úgy kell lenni, mert látom a nemzet megizmosodását s tudom, hogy ezen megizmosodás forrása az 1848-ban kivitt s az 1849-iki véráldozatokkal megpecsételt alkotmányos szabadság.

Ezért a legigazabb öröm és a legmelegebb hála érzete szállta meg lelkemet, a mikor személyesen meggyőződtem arról, hogy az aradi Kölcsey-Egyesület áldozatokat és fáradságot nem kímélve, dicső szabadságharczunk ezernyi és ezernyi emléktárgyat egybegyűjtötte és megalkotta Aradon az egész nemzet méltó büszkeségét: Szabadságharczunk emléktárgyainak országos muzeumát.

E muzeumban helyeztem el én is dicső-emlékü férjem Damjanich János tábornok után fenmaradt és birtokomban volt emléktárgyakat.

E derék egyesület a szabadságharcz szét-szört emléktárgyainak egybegyűjtésével nem elégszik meg, feladatául tűzte ki azt is, hogy a szabadságharcz vértanuinak méltó és a nemzet kegyeletét kifejező mauzoleumot állít, templomot a vértanúk hamvaival falai között, hogy legyen szívet betöltő, hazát megoltalmazni tanító példa a haza minden gyermekének.

Az aradi Kölcsey-Egyesület a szép terv megvalósítására nem alamizsnát koldul, hanem megvétellel ajánlja Zichy Mihálynak „1848 és 1867” feliratu remek allegorikus

képeit, hogy ez uton is gyarapítsa alaptökéjét s így a szabadságharc ötvenedik évfordulója alkalmából a mauzoleum alapkövét letehesse, a mely mauzoleum szentélyében a vértanúk hamvai, termeiben pedig a szabadságharc idejéből fennmaradt ereklyék lesznek méltó módon elhelyezve.

E vállalat sikere érdekében közbenjárómat kérte ki a derek egyesület.

Mit mondhatok egyebet, mint azt, hogy az aradiak magasztos tervét szívem mélyéből üdvözlöm, — helyeslem a czélt s a megvalósításnak épp oly szép izléssel, mint a czéllal egybehangzólag megválasztott eszközeit. Zichy Mihálynak remek színnyomatu kepeit minden hazafinak figyelmebe és pártfogásába melegen ajánlom.

Budapest, 1897. október havában.

Damjanich János özvegye.

Tekintve a hazafias czélt, e szöveget olvasó közönségünknek ez uton külön mi is figyelmebe ajánljuk. A két kép bolti ára 8 frt. Hatóságok, egyletek és testületek részére 6 frt. Megrendelhető Bloch műkereskedésében Aradon.

Fővárosi levél.

Budapest, 1897. okt. 20.

Postáskisasszony, Önhöz szólok,
Mert tovább túrnóm nem lehet,
Hogy zsarnok módra hétről-hétre
Ugy szekirozzon engemet.
Az, megbocsásson, még sem járja,
Hogy a szerkesztóm egyre szid
Azon csekely, bár fontos okból,
Mert Ön elkésve — közvetít.

Postáskisasszony, tudja meg hát,
Ami különben nem titok,
Hogy Ön ellen én nemsokára
Kemény fegyelmit indítok.
És nagy blamázs lesz, hogyha az majd
A helyzetre tán fényt derít
És ország-világ tudni fogja.
Ily rosszul miért közvetít.

Postáskisasszony, azt ajánlom,
Hogy elkerülje ezt a bajt,
A krónikámat ezután már
Mindig idején adja majd.
Mert irgalom e földön másképp
Az Ön számára nincesen itt —
És kiugratjuk a bokorból,
Kiért elkésve közvetít.

Postáskisasszony, látja, kérem,
Kíváncsi ám a publikum,
Hogy mint áll: baisse-re vagy már hausse-ra
Az áldott provizorium. [se-ra
Aztán gondolja meg, kisasszony,
Ha megbuktatják Badenit,
Honnan tudja a nagy közönség,
Ha Ön elkésve közvetít?

Postáskisasszony, megbocsásson,
Sok megesis most Pest-Budán,
Ma nagy takarítást végeznek
A megboldogult Ráth után,
Holnap lehet, hogy kifutyljuk
A Bank bano de Salvinit
És mindez füstbe megy, kisasszony,
Ha Ön ily rosszul közvetít.

Postáskisasszony, fölteszem, hogy
Szeret színházba járni tán
És álmában gyakran tultesz
Úgy Blahánén, mint Klárikán.

Nos, erre ismét alkalom van,
Mert újabb színház nyílt meg itt,
De ezt is későn tudják meg, ha
Ily szörnyen rosszul közvetít.

Postáskisasszony, látja kérem,
A fuzió nem létesül,
A jogászok „il professzore“-t
Megabczugolják emberül —
S bár igaz, hogy az ilyen botrány
Nem minden jogászt lelkesít;
De — kérdem — honnan tudják ezt meg,
Ha Ön elkésve közvetít?

Postáskisasszony, véget ért már
A bős Morzsányi-fele per
S bőszebb futásnak fordulóján
Ünnepel nagyban Kismegyér —
Míg Bécsben egyre maximalis
Botrányt szomjazó láz hevit,
Amikről szintén mit se tudnak,
Ha Ön elkésve közvetít.

Postáskisasszony, újra kérem,
Ne szekirozzon többé hát,
Mert pasquillá gyuróm majd által
E rendes heti krónikát.
És harcza vizsem Ön ellen majd
A szerelmesek ezreit,
Mondván: hogy minden kis levélkét
Szörnyen elkésve közvetít.

Alvinezi Jogász.

Vegyes hírek.

— **Kinevezés.** A m. kir. pénzügyminiszter Fülöp Dénes nagyenyedi pénzügyőri biztos-helyettést pénzügyőri biztossá nevezte ki.

— **Eljegyzés.** Pototzky Gergely és neje született Dániel Mária örömmel tudatják Janka leányuknak Kovrig Tivadar miniszteri főmérnökkel történt eljegyzését. Nagy-Sink, 1897. évi október hó 18. Eljegyzésükhöz szívélyes szerencsekívánatainkkal mi is hozzájárulunk.

— **Sorozási előmunkálatok.** Nagy-Enyed város tanácsa az 1898. évi sorozás előmunkálatai tárgyában a következő hirdetményt bocsátotta ki: Alólirt város hatósága ezennel közhírré teszi, hogy az 1898. évi fősorozásra a Nagy-Enyed városi sorozó járásban az 1875, 1876, 1877. évben született és illetékes ifjak vannak felhiva. Ezért ezen ifjak felhivatnak, hogy a védőörvény utasítás I-ső rész 23. §-a alapján a városi főjegyzői irodában ez év november hó végéig személyesen jelentkezni annál inkább ne mulasszák el, mert ennek elmulasztása esetén a fent idézett utasítás 23. §-ának 9. pontjában foglalt rendelkezés alapján szigoruan meg fognak büntettetni. Ugyancsak Nagy-Enyed városában jelenben tartózkodó idegen állításköteles egyének is felhivatnak, hogy a jelentkezést ez év november hó végéig a városi főjegyzői irodában megtenni ne mulasszák el, mert a későbbi jelentkezések, ha csak nem indokoltak, nem fognak elfogadtatni. A városi tanácsból. Nagy-Enyeden, 1897. október hó 18-án.

— **Hymen.** Hollós István pénzügyi fogalmazó s társas köreink egyik igen kedvelt és tevékeny tagja e hó 19-én vezette anyakönyvvezető és oltár élé Hajdu Erzsike kisasszonyt, a nagyenyedi állami polgári leányiskola kitünő képzettségű tanítónőjét. Az esküvő a menyasszony szülői házában Nagy-Körösön tartatott meg. Tartós boldogságot a fiatal párnak!

— **Necrolog.** Dr. Magyar Károly vármegyei főorvost s lapunk társszerkesztőjét sulyos csapás érte; bátyja Magyar Sándor nagybirtokos, megyebizottsági tag, 1848/49. honvéd stb., e hó 17-én Apahidán elhalt. Az elhunyt tevékeny részese volt a szabadságharcnak, majd ennek lezajlása után jószágain gazdálkodott. Az elhunyt földi maradványai Apahidáról Nagy-Enyedre szállítottak és itt e hó 20-án helyeztettek örök nyugalomra, Nagy-Enyed város előkelőségeinek és polgárságának részvétele mellett. A hosszú gyászmenet a vasúti indóháztól majdnem egy óra alatt ért a temetőbe, hol tiszt. Szilágyi Farkas ev. ref. lelkész szép gyászbeszédben méltatta a nemeslelkű elhunyt emlékezetét, utána pedig Incze Samu volt 48-as honvéd szívből jött beszéddel bucsuzott el bajtársai nevében szabadságharczunk derek katonájától. A gyászoló család a következő gyászjelentést adta ki:

„Magyar Ágnes, dr. Magyar Károly Alsófehér vármegyei tisztifőorvos, neje szül. Ludvig Berta és gyermekeik Ferencz és Jolán; Benedek József férjezett Szele Ferencz m. kir. vasúti főmérnök; Benedek Ida férjezett dr. Bartók György szászvárosi ev. ref. lelkészné és gyermekei; Benedek Gábor árvaszéki ülnök fájdalmas szívvel tudatják Magyar Sándor Kolozsvármegyei bizottsági tagjának, 1848—49. honvédnek, 68 éves korában, folyó évi október hó 17-én esti 6 órakor, hosszas betegeskedés után Apahidán történt elhunytát. Az övéihez a legodaadóbb szeretettel ragaszkodó jó testvér, sógor, nagybátya, unokatestvér és rokon hült porai Apahidán október hó 19-én d. u. 1/24 órakor tartandó rövid halotti ima után Nagy-Enyedre szállittatván, az ottani indóháztól október hó 20-án d. e. 11 órakor fognak végső pihenésre az ev. ref. sírkertbe kikisérteni. Béke hamvaiba, áldás emlékének!”

Fogadják a mélyen sujtottak a Közérdek szerkesztőségének és munkatársainak is őszinte részvétét.

— **Gyujtogatás.** Folyó hó 16-án este 8 órakor Buzd községben eddig még ismeretlen tettes Salamon Samu haszonbérlo szalma-kazaljait felgyujtotta; a kar 200 frt A vizsgálat megindított és a legnagyobb gyanu egy rovott előéletű községi lakos ellen irányul, ki állítólag boszúból gyujtotta fel a haszonbérlo szalma-kazaljait, mert a tagosítás alkalmával, szerinte, neki rossz föld jutott.

— **A brassói zöld szászok és a tiz szobor.** Brassó város tanácsa e hó 12-én rendkívüli közgyűlést hívott egybe, melynek tagjai tudvalevőleg nagyobb részt „zöld szászok”. A közgyűlés egyhanguilag elhatározta, hogy a királynak a tiz szoborra tett adományáért küldendő hódoló fölirathoz ők is hozzájárulnak. A városban e hir nagy meglepetést okozott, s nem bírják elképzelni, hogy az eddig magyarfaló szászokat mi indította erre a lépésre. — Reméljük a legjobbat!

— **Hatalmas sajtóhiba** fordult elő a „Deutsche Tageszeitung” minapi számában. A tördelő ugyanis az újdonságok összeállításánál egy fiatal hölgyek által adott hangversenyéről szóló tudósítást közepén megszakítván, tévedésből egy marhavásári jelentés végét állította össze vele. Az ily módon létesült cikk azután így hangzott: „A női szépségekben gazdag városunk legszebb 16 fiatal hölgye által tegnap este adott hangverseny fényesen sikerült s a hölgyek a

legszigorubb kritikus szeme előtt is bátran megállhattak. Elegánsul voltak öltözködve, elbájolóan énekeltek s az egész közönség tetszését megnyerték, mely a legszebb barmoknak jelentette ki az egész államban a csoportozatot. Némelyek sötétszínűek, több barna, de legtöbb barna-fehér foltokkal. Sok igen szép testállású úszót a szakértők a legkritikább példányoknak jelentettek ki.

— **Ki volt Anonymus?** Gróf Zichy Jenő a millennium alkalmából 100 aranyat bocsátott a Magyar Történelmi Társulat rendelkezésére, hogy írassa meg érte a honfoglalás történetét népszerű előadásban. A két éve kitűzött pályázat meddő maradt. E évi február 4-én a pályázatot ismét kihírdették; de ezuttal már nem a nehezen megírható történetre, hanem egy kritikai előmunkálatra. Most egy hazai vagy külföldi olyan kútfő irodalmának és tartalmának kritikai ismertetését kívánták, amely kizárólag a magyar honfoglalással foglalkozik. A szept. 30-án lejárató határidőre két terjedelmes pályamű érkezett be a szerzők megnevezésével. Az egyiket dr. Sebestyén Gyula nemzeti muzeumi tisztviselő írta, aki a magyar honfoglalás mondáiról szóló műveivel a Kisfaludy-társaság millenniumi pályázatán már díjat nyert; a másik dr. Váry Rezső középiskolai tanártól származik. Az első „Ki volt Anonymus” czímen írt, Váry Bölcs Leó művét, amely tulajdonképp a honfoglalást megelőző időkkel foglalkozik, ismerteteti. Jelenleg aktuális értékkel mindenestre dr. Sebestyén Gyula műve bír, mert a legilletékesebb forrásból jövő értesülésünk szerint benne nemcsak a krónika keletkezésének kora, hanem személye is véglegesen meg van pontosan állapítva. Eredményei szerint a krónika az 1203. és 1204. közötti teli hónapokban kelt, midőn Imre király, III. Béla idősb fia, uralkodott. A szerző neve Adorján, aki 1183-ban esztergomi kanonok volt, 1183-4-ben a párisi egyetemen tanult, 1185-ben III. Béla jegyzője lett s ugyanez évben már kancellárrá és budai préposttá lépett elő, a kancelláriából 1187-ben távozott az erdélyi püspöki székre, ahol haláláig, 1204-ig meg is maradt. Művét barátjának, Jakab mesternek, egykori párisi tanulótársának, III. Béla kisebb fia, II. András herceg nevelőjének és 1200-1202-iki prépost-kancellárjának, a kalocsai káptalan prépostjának s a későbbi váci püspöknek írta. Mindezt már 150 éve kereste a magyar tudomány. Dr. Sebestyén ez eredményekig Matyas Florián akadémikus és Pauler Gyula orsz. főlevéltárnok előmunkálatának szerencsés tovább fejtegetésével jutott el.

— A világ legerősebb mozdonya.

Az ismeretes schenectady-i amerikai mozdonyár által a North-Pacific vasut részére készített hegyi mozdony a kazán- és cilinderméreték tekintetében kétségtelenül a világ legerősebb mozdonya. Igaz ugyan, hogy a New-York-Erie-Western vasuton egy nehezebb tehervonatmozdony jár, melynek súlya 192,000 font, azonban ezen mozdony kazánjának fűtőfelülete csak 2443 négyszögláb, míg a North-Pacific compound mozdonya kazánjának fűtőfelülete 3000 négyszögláb. A North-Pacific vasuttársaság 12 ilyen erős mozdonyt rendelt meg a schenectady-i mozdonygyárnál. Ezek a mozdonyok segédgépekkül fognak szolgálni arra, hogy a vonatokat a Sziklás-hegységen (Rocky-Mountains) át vontassák Helena és Missoula állomások között Montanában. Az emelkedés e vonalszakaszon fokozatos és mértföldenkint 116

lábat tesz 17 mértföld hosszú vonalrészén és minthogy ezen a vonalon a személy- és tehervonatok igen nehezek, ennél fogva ezek a rendkívül erős mozdonyok kitűnő szolgálatokat tesznek. A mozdony óriási méreteit tekintve azt kell hinnünk, hogy legalább a mostani nyomtáv mellett nagyobb méreteket már nem igen lehet alkalmazni. A mozdonyoknak nyolcz kapcsolt hajtókereke van, melyeknek átmérője 55 hüvelyk; a hajtókerekek főtengelyei 9—10, a többieké 8½—10 hüvelyk vastagok. A mozdony szolgálati súlya 186,000 angol font. Tüzelőanyagul bitumenszenet használnak. A szerkocsi súlya összesen 33,300 font s 4000 gallon vizet és 7½ tonna szenet képes magába fogadni. A mozdony hossza a szerkocsival együtt 62 láb. Ezek az óriás gépek természetesen ropant nagy vontatóerővel bírnak. A New-York Central vasuton Chenectadyban egy ilyen géppel kísérletet tettek a vontatóerő kipróbálása czéljából. A mozdony 58 megterhelt nagy kocsit vitt három mértföldnyire oly vonalon, ahol az emelkedés mértföldenkint 60 láb. Megjegyzendő, hogy előzetesen egy tehermozdony és egy rendezőmozdony együtt hiába kísérelték meg e teher tolvontatását.

Meteorologiai jelentés okt. 17-től okt. 20-ig.

Nap	Óra	Légnyomás 700+	Hő	Szél iránya és erő- sége	Borulat	Csapadék	Hő napi max. min.
17	7	73.6	+3.0	NW ₁	6	—	
	2	71.1	+15.6	N ₂	1	—	+16.0 +1.3
	9	72.2	+7.1	NW ₁	0	—	
18	7	72.5	+1.9	N ₁	7	—	
	2	68.9	+14.9	—	1	—	+14.9 +1.9
	9	70.2	+6.6	—	0	—	
19	7	70.7	+4.6	—	7	—	
	2	68.0	+14.3	SW ₁	1	—	+14.5 +4.6
	9	68.0	+8.3	—	2	—	
20	7	66.5	+6.2	—	8	—	
	2						
	9						

Kilátás: Borus, közeledő esővel.

* A légnyomás tenger színére van átszámítva. — Hő C° fokokban. Szél iránya: N = észak, S = dél, E = kelet, W = nyugat. Szél erőssége = 1—10-ig. Borulat foka = 1—10-ig. Csapadék mennyisége milliméterekben értendő. ● = eső, * = hó, ▲ = jég, △ = dara.

Apróságok.

Goromba, de őszinte.

— Mit szól ön az én játékomhoz, mester? kérdé egyszer Bülowtól egy elbizakodott, tehetségtelen zongorista.

— Nagyszerű, felelé Bülow, ön megérdemelné, hogy csupa Beethoveneknek zongorázzék.

— Ön tulbecsül, annyit talán még sem érdemlek meg.

— De igen, felelé Bülow; hát ön nem tudja azt, hogy Beethoven siket volt?

Társalgás Marc Twainről.

Nápolyban történt. Egy nagy társaság tért vissza kiránduló-utjáról és vidám hangulatban foglalt helyet egy vendéglő asztalánál. Csakhamar megeredt az általános társalgás.

— Hol töltötte a nyarat?

— Minő szép a tenger!
— Nagy zsványok azok a fiakkeresek!
— Caprinak nincs párja!
— De szebbet, mint a napfelkeltét a Vezuvról nézni, képzeini sem lehet.

— No, a Rigról még szebb.

Erre közbe szól egy úr:

— Apropos, ismerik önök Marc Twaint?

Egy mama válaszol:

— Sajnálom, nem; talán arról is olyan szép kilátás látható?

Egy kisasszony pedig folytatja:

— Mama, arra is felmászunk.

A kérdező ur pedig nyugodtan feleli:

— Pardon, hölgyeim, Marc Twain amerikai író, aki egy kedves elbeszélésében leír két turistát, akik Rigin egy napfelkeltét a naplementével tévesztettek össze.

Marc Twain pedig, aki ennek a nápolyi társalgásnak híret mostanában bécsi időzése alatt hallotta, bizonyára úgy tett, mint egy igazi humorista: jót nevetett rajta.

A viczinális vasuton.

Utaz (aki a viczinális vasuton utazik): Terringetét, ez már mégis több a soknál. Hol a panaszkönyv?

Portás: A panaszkönyv már tele van.

Utaz: Hát hol az állomásfőnök?

Portás: Ilyenkor már az állomásfőnök is tele van...

Igaz a'!

— Hallja, koresmárosné: mikor jön már az a leves? egy félóra óta várok már.

— Tessék máskor egy félórával később jönni s akkor mindjárt kaphat levest.

Közgazdaság.

Szőlészeti tanulmány-ut.

(Folytatás.)

A miniszteri megbízott utána járván a dolognak, jelentést tett a miniszternek, hogy az áttelepítés kérdése teoriában igen szépnek látszik, de gyakorlatilag keresztülvihetetlen, mert eltekintve attól, hogy a cselba vett homokterületek a Balatonhoz való közelségüknél fogva igen nedvesek, e területek telepítés czéljára meg sem szereshetők, mivel részint hitbizományi birtokot képeznek, részint pedig oly kötött kezekben vannak, hogy megvételükre semmi kilátás sincs.

Ekkor megbizta a miniszter a jelenlegi kormánybiztos, hogy kísérelje meg, már hazafiasságból is, módot találni arra, hogy ezen, a földmivelésügyi kormány által fölkarolt ügy mégis keresztülvihető legyen. A megbízott azon kezdte, hogy első sorban Miklós Gyula volt országos borászati kormánybiztos, egy kémikus és Engelbrecht Károly, jelenlegi szőlészeti és borászati főfelügyelővel hajtányon, kocsin és gyalog végigutazta a Balaton déli partját Keszthelytől Lepsényig és a kulturmérnökségtől beszerzett vizmagassági adatok alapján, valamint földfúró segítségével tett kutatást a bizottság oly irányban, hogy az illető homokterületek talajvizmentesek-e és van-e ellenállóképességük a filloxera ellen? — Kitént, hogy a Balatonpartnak aránylag csak kis része alkalmas valóban szőlőtelepítés czéljára, mert az alkalmatlannak talált területeknek egy része altalajviznek és balatoni kiöntéseknek van kitéve, pl. Siófok tájéka, másik része pedig agyagosabb, mint pl. Szemes, Szárszó, ahol azonban az illető tulajdonosok azóta mégis létesítettek szőlőt, annak dacára, hogy e területek immunis homokkal nem bírnak.

Az eljárt bizottság mindezek után konstata, hogy nagyobb darabban alig van más, szőlőtelepítésre alkalmas homokterület, mint a Balaton-Keresztur és Fonyód között elterülő rész, mely a Festetics Tasziló gróf és Zichy Béla gróf-féle hitbizományokhoz tartozik, illetőleg azok a területek, ahol a 317¹²⁷⁰/₁₆₀₀ hold kiterjedésű mostani Mária-telep és az időközben létesített 30 holdnyi Zichy-féle homoki szőlő létezik.

Igen nagy nehézség mutatkozott a szőlőtelepítésre igénybe vett területek megszerzése körül, mert hitbizományi birtokrésztet örök áron megvenni nem lehet, s így a telepítéssel megbízott kormánybiztos hosszú bérlet iránt tett ajánlatot Festetics Tasziló grófnak, mely ajánlat a földtulajdonos részéről elfogadottnak, 35 évre vétetett bérbe a szőlőtelepítésre alkalmasnak talált 317¹²⁷⁰/₁₆₀₀ holdnyi terület azon célzattal, hogy, öt évet számítva a szőlők termőképessé tételére, a fennmaradó 30 esztendei bérleti idő alatt alkalom adassék a felveendő hasznóbérlő telepeseknek, hogy egyrészt a befektetések ki legyenek használva, másrészt, hogy az itt szerzett jövedelemből zalai hegyi szőlőket is felújíthassák.

A hasznóbérlő szerződés 1891. évi október hó 15-én jött létre; a bérlet 1892. évi január hó 1-én kezdődik és 1926. évi december hó 31-én végződik. — Miután a „Mária-telep“ elnevezést nyert bérleti terület hat szakaszra és fél katasztrális holdnyi parcellákra felosztott, kezdetét vette a legnagyobb feladat: a hasznóbérlő telepesek megszerzése. Mert annak dacára, hogy a földművelésügyi kormány földforgatásra, vesszőre, karóra, sövényezésre és egyéb, a szőlőművelés érdekében való befektetésekre és létesítményekre kamatnélküli, méltányos részletekben visszafizetendő előleget biztosított a telepeseknek, sőt az első 4 évre a hasznóbér és adófizetés alól is felmentette őket és a vizen való ingyenes átkelést biztosított, úgy, hogy a hasznóbérlő telepeseknek csak kezők munkájával kellett hozzájárulniuk egy 30 évig jövedelmező szőlőtelep létesítéséhez, telepesek eleinte csak nehezen voltak megnyerhetők, ami leginkább oda vezethető vissza, hogy a zalaiak a somogyi homokban egyszerűen nem bíztak, valamint hogy a vizen való átkelés bajai és veszélyeitől ijedtek meg.

(Folytatása következik.)

Vetőmagvak.

(Mauthner Ödön tudósítása.)

V ö r ö s l ő h e r e. Az amerikai kinalatok folytatólag is sürögősek, azonban dacára annak, hogy finom arankamentes amerikai áruért nem voltak az igények magasabbak 30 markánál 50 kilónként, nem vetettek ügyet az ilyen eredetű magra.

Magyar lóheréből e lefolyt héten több rendbeli, de nagyobbára kisebb tételek kinaltattak, mégis csak a legjobb minőségűek kerültek a múlt heti teljes árak mellett eladásra.

L u c z e r n a. Franciaországból némileg gyakoribb kinalatok érkeztek, míg ellenben Olaszország inkább tartózkodónak mutatkozik; lehet, hogy annak tulajdonítható ez, hogy magyar termései áruból eddigelé semmi sem lón kinalva.

Külföldi jelentések szerint e cikk árfojyama szilárdan tartja magát; az amerikai idej minták rosszabbak a tavaliaknál.

B a l t a c z i m n e k volt kereslete és jó árak mellett volt elhelyezhető.

Nyílt tér.

(E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.)

A cs. kir. szab.

Triesti Általános Biztosító Társaság (Assicurazioni Generali) tekintetes főgynökségének

Gyulafehérvár.

E hó 3-án Ó Felsége nevenapja előestéjén, midőn városunkban általános kivilágítás volt, lakásomon egy eldült égő gyertya által tűz ütött ki, mely ingóságaim egy részét elhamvasztotta.

A tűz által okozott jelentékeny káromat az „Assicurazioni Generali“ biztosító társulat a legnagyobb előzékenység-gel, pontossággal és méltányossággal meglíquidálta, miért is indítatva érzem magam, nevezett társulatnak, valamint Alsófehérmegye főgynökének: tekintetes Deutsch Adolf urnak őszinte és mély köszönetemet kifejezni.

Megkülönböztetett tisztelettel

Gyulafehérvár, 1897. október hó 9-én

1261 1-1

Mendl Lipót s. k.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyar részvénytársaság.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyar részvénytársaság könyvnyomdájában.

Báli selyemszöveteket 35 krtól

14 frt 65 krig méterenkint — valamint fekete, fehér, színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenkint, sima, csikos, kockázott, mintázottak, damaszt stb. (mintegy 240 különböző minőség, 2000 különböző szín és mintázatban stb.) a megrendelt áru postabér- és vámmentesen a hához szállítva, valamint mintákat postafordultával küldik: HENNEBERG G. (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára ZÜRICHBEN. Svájcba czimzett levelekre 10 kros, levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek. (4)

The Continental Bodega Company
Valódi hamisítatlan külföldi borok

• Portbor •
• Sherry •
• Madeira •
• Marsala •
• Malaga •
• Tarragona s. a. l.
Legjobb bevásárlási forrása

Raktár:
Nagy-Enyeden
Winkler János
urnál.

1168 11-20

717—1897. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagy-

enyedi kir. járásbírósg 6614—897. számú végzése által Nagy Endre végrehajtató javára nagyenyedi lakos Janosó Béla és társa ellen 35 frt tőke, ennek 1897. év május hó 9. napjától számítandó 6% kamatai és egyéb törvényes járuléka követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság foglalt és 501 frtra becsült varrogép, 2 ló, koesi, butorok stbből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 7153—897. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Nagy-Enyeden a városháza előtt leendő eszközökre 1897-ik évi november hó 4-ik napján délelőtt 9 óra határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is eladatni fognak.

Az előtérvezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt N.-Enyeden, 1897. évi október hó 15. napján.

Gajzágó Simon,

kir. bírósági végrehajtó.

1266 1-1

1371—897. tkvi.

Árverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság által a kir. kincstárnak Murezsán Simeon és neje Murezsán Titiana elleni végrehajtási ügyében végrehajtató kérelmére a végrehajtási árverés 82 frt 61 kr tőke, ennek esedékes 6% kamatai, 38 frt 10 kr végrehajtási már megállapított, valamint jelenlegi 5 frt 65 kr és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett végrehajtást szenvedő Murezsán Simeon s neje Titianának az oláhszilvási 70. sz. tkjybe A + 1-4 r. sz. a ingatlanaira 320 frt megállapított kikiáltási árban elrendeltetett.

Az árverés 1897. évi november hó 6-ik napján d. e. 10 órakor Oláh-Szilvás községben fog megtartatni.

Árverezni szándékozók, végrehajtató kivételével, tartoznak az ingatlanok becsáranak 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban letenni.

Vevő köteles a vételért az árverés jogerőre váltó után 3 egyenlő részletben, 15, 30, 60 nap alatt, minden vételári részlet után az árverés napjától 6% kamatokkal együtt a nagyenyedi kir. adóhivatalnál mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek a hivatalos órak alatt ezen kir. bíróság mint tkvi hatóságnal tekinthetők meg.

A kir. járásbírósg, mint telekkönyvi hatóság.

Nagy-Enyed, 1897. ápril hó 18-an.

Csernátóni Vajda Péter,

kir. járásbíró.

1262 1-1

Sz. 2415—1897. tkvi.

Árverési hirdetmény.

Az abrudbányai kir. járásbírósg min telekkönyvi hatóság részéről közhírré tét e tik, hogy Fencser Petru I. Ivascu zalathna a lakos végrehajtatonak Bulza Juon Nutiv I. Nikulaj zalathnai lakos végrehajtást szenvedő elleni 85 frt tőke, ennek 1895. szept. 3-tól járó 6% kamatai, 72 frt 80 kr költség es jár. behajtása vegett vevő Pípos Gábor abrudbányai lakos költségre és veszélyére az abrudbányai kir. járásbírósg területéhez tartozó Zalathna község 595. sz. tkjyben foglalt A + 6, 8, 13, 15, 17. rendszám 14032, 14033, 14058, 14059, 14771/3, 14772/1, 15355/3, 13999/2, 14000/1, 14001. hr. sz. ingatlanok özv. Bulza Nikolajné sz. Makavei Sofia hasonlvezeti jogának fenntartása mellett Zalathna községhezánál megtartandó nyilvános árverésen 1897. évi november hó 16. napján d. e. 10 órakor a 9 frt, 36 frt, 4 frt, 1 frt, 356 frt kikiáltási ár 10%-ának kész vagy a 42. §-ban felvett árfolyammal számított s az 1881. évi november 1-én 3333. I. M. sz. a kibocsátott rendelet értelmében óvadékképes értékpapirban bírói kiküldött kezéhez leendő előleges letétele mellett a kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

Abrudbányai kir. telekkönyvi hatóság 1897. évi aug. hó 29-én.

1260 1-1

Weress,

kir. aljbíró.

691—1897. szám

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyenyedi kir. járásbírósg 6472 897 számú végzése által Novits Regina végrehajtató javára szurduki lakos Márkovits Lajos ellen 1200 frt tőke, ennek 1897. év július hó 27. napjától számítandó 5% kamatai és egyéb törvényes járuléka követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság foglalt és 780 frt 70 kr-ra becsült bolti ezüst és aranyeműek, egymint órák, gyűrűk, brosk, bolti állványok stbből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 6702—1897. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Nagy-Enyeden alperes üzlethelyiségében leendő eszközésére 1897. évi november hó 2-ik napjának d. u. 2 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-ez 107. §-a értelmében, a legtöbbet ígérőnek beesáron alól is eladatni fognak. Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-ez 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Nagy-Enyeden, 1897. évi október hó 12-ik napján.

Gajzágó Simon,
kir. bír. végrehajtó.

1263 1—1

1118—897. sz.

Árverési hirdetmény.

A vezetésem alatt álló kir. orsz. fegyintézet élelmezése körül az 1898. évben összegyűlendő moslék értékesítése céljából **f. évi november hó 17-én** d. e. 10 órakor a fegyintézet hivatalos helyiségében nyilvános szóbeli árverés fog tartatni.

Árverezni szándékozók bővebb felvilágosítást nyerhetnek a fegyintézet hivatalos helyiségében.

A kir. orsz. fegyintézet igazgatósága.
Nagy-Enyeden, 1897. évi okt. 19-én.

Uray,
igazgató.

1264 1—1

Sz. 2589—1897. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A vizaknai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Albina tak. és hitelintézet végrehajtónak Dorda Ilie és Olarin Ilie végrehajtást szünetelő elleni 37 frt 12 kr tőke követelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a gyulafehérvári kir. törvényszék kerületében a vizaknai kir. járásbíró területein levő ladamosi község határában fekvő 43. sz. tkjében A + 1, 3—5, 7—10, 12, 15—20 rend 56. 360. 468. 505. 507. 709 2, 854. 860. 1025. 1026. 1139. 1277. 1279. 1280. 1386. 1322. 1720 a. 1721 a. 1729. 1731 és a 190 sz. tkjébe átment A + 2, 6, 11, 13, 14. rend 180. 632. 1036. 1037. 1038. 1196. 1197. 1234 a hr. sz. ingatlanokra az árverést 650 frt ezennel megállapított kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok beesáranak 10% készpénzben, vagy az 1881. 60. t.-ez 42. §-ában jelzett arfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t.-ez 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt szolgáltatni.

A kir. bíróság mint tkvi hatóság
Vizaknán, 1897. évi augusztus hó 29-én.

Szentmiklósi József,
kir. alj-bíró.

1265 1—1

Sz. 3294—897. kjzvi.

Hirdetmény.

Zalathna község képviselőtestületének LXXIV/897. kgv. sz. határozatából kifolyólag közhírré tétetik, hogy volt

„Diewald“-féle, most pedig: **községi tulajdonát képező vendéglő,** melyhez ivószobákon kívül vendégszobák, gyümölcs- és veieményes kert, nagy istállók és tágas udvar, jó ivó viz seb. tartozik, **Zalathna község házában 1897. év október 30-án d. e. 10 órakor** tartandó nyilvános árverésen legtöbbet ígérőnek haszonbérbe fog adatni.

A haszonbér időtartama 1898. év január 1-étől kezdve 3 év.

Kikiáltási ár egy évre 500 frt. Árverezők tartoznak a kikiáltási árnak 10%-kát bánatpénzül előre letenni. Árverés előtt megfelelő bánatpénzzel ellátott írásbeli zárt ajánlatok is elfogadhatók.

Az árverési feltételek és vagyon leltár alólírott előjárásnál hivatalos idő alatt megtekinthetők.

Zalathnán, 1897. október hó 1-én.

A községi előjáróság.

Slafkovits s. k.
előjáró.

Albini s. k.
körjegyző.

1257 3—3

Rendkívül érdekes nyilatkozatokat kaptunk az „Asbest“-talpbélés hasznosságáról az ország minden részéből. Bizonyára érdekelné fogja önt, ha mutatónak közlünk néhányat:

Tisztelt Doctor ur!

Az asbest betétű cipők kitűnőeknek bizonyultak, szilárdan és puhán járok; megszűnt minden láb-fájásom, úgy hogy — azt hiszem — láb-bajom semmi további orvoslást nem igényel.

Szíves tudasát köszöni

Dánoson, 1897. évi szeptember 17-én

tisztelő híre

Wekerle Sándor.

Hö g y e s orvos-tudor urnak Budapesten.

„Dr. ur szabadalmát képező Asbest-talpbetétekkel ugy könnyű nyári, mint vadász-czipőmet ellátván, a hasznalat alatt tapasztalt előnyöket: kellemes puha járás, ugy nagyobb járásnál a lábnak a horzsolástól megóvása, mint kétségtelen eredményeket, doktor urnak tudomására hozni részemről szíves kötelességemnek tartom.“

Budapest, 1897 szeptember 6-án.

Rónay János, orsz. képviselő.

Edvi Illés Károly jogtudós, a kiváló publicista, a következőket írja:

„Az Asbest-czipőtalpak nagyszerűen beválnak egész családomnál, a kitűnő gyármányt a legmelegbben ajánlhatom.“

Szombathelyi Antal koltai földbirtokos a többek közt a következőket írja:

„Vadászat alkalmával használtam az Asbest talpbélést; a járás könnyebb és kellemesebb volt, mert lábam nem eszszott ide-oda.“

Kossa Dezső siklósi ügyvéd.

„A ki egyszer Asbest talpbétét használt, soha többé nem fogja azt nélkülözheti. Meggyőződéssem, hogy a ki ad a kényelmes lábbelire, az Asbest talpbélést fog viselni.“

Végh Árpád, m. kir. posta- és táviró fő-tiszt Zágrábban, ezeket írja

„Tisztelt Doktor ur!

Korszakos megbesülhetetlen talpalmánának teljes elismeréssel kell adóznom akkor, midőn vizsgálom az azon időre, midőn lábamon bőrkeményedés, gyakori lábizzadás igen kellemetlenül, mondhatni az idegességig zseniroztak. Azon négy év óta azonban, hogy Asbest talpbélésű czipőket viselek, sem a lábtól gyakori meghülés, sem semmi lábbajok, melyek előbb a czipőktől eredtek, nem kínoznak, de kálcsonit sem kell hordanom, mert új feltalálmányú Asbest talpbélésű czipői teljesen vízhatlanok. Teljes elismeréssel és hálával vagyok hazaifas tisztelettel.“

Zágráb, 1897. aug. 29.

Érdekes a következő levél is:

Tisztelt uram!

„A megrendelt és használatba vett Asbest talpbélés nagyon jól bevált. Lábam, mely tele van tyukszemmel, teljesen nyugodt benne, mintha csak vánkások között lenne. Kérem még számomra küldeni 1 pár ilyen talpbélést, 35 cm. hosszút.“

Csik-Szent-Márton, 1897. szept. 13.

Dr. Molnár László, ügyvéd.

Asbest-talpbélés. Csak utánvét mellett.

Felnőtteknek 35—46. számig frt 1.—
Gyermekeknek 20—34. számig „—50

Kapható az Első Magyar Asbest-áru gyárnál

BUDAPEST, VI. kerület, Sziv-utca 18. szám.

➡ Minden város részére egy ismételés-kerestetik. ➡

Nagy-Enyeden kizárólagos elárusító: **Winkler János ur.**

1259 1—3